

Nr 32

Utlåtande i anledning av motioner om utbildning vid trafikskolorna i olycksfallsvård.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 887 av herr *Svanström* och II: 1013 av herrar *Polstam* och *Glimmér* hemställas, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning syftande till beslut om införande av obligatorisk grundkurs i olycksfallsvård vid trafikskolornas utbildning av fordonsförare.

Motionärerna anför att den nuvarande körkortsutbildningen inte omfattar någon obligatorisk utbildning i olycksfallsvård. Vid inträffade trafikolyckor med personskador är det ytterligt viktigt att snabb och riktig hjälp lämnas till skadade personer. För att vägtrafikanterna skall kunna ingripa på rätt sätt fordras utbildning. En grundkurs i olycksfallsvård bör kunna ges åt blivande körkortsinnehavare i samband med teori- och praktikutbildningen vid trafikskolorna.

Remissyttrande

Utskottet har berett Sveriges trafikskolors riksförbund (STR) tillfälle att yttra sig över motionerna.

STR anför:

Kunskap om hur man hjälper trafikskadade är enligt STR:s mening synnerligen viktig. Emellertid ingår inte utbildning om olycksfallsvård i den av myndigheterna fastställda utbildningsplanen på annat sätt än att undervisning skall ske om »Åligganden vid trafikolycka»:

»En förare måste lära sig acceptera tanken, att han med eller utan egen skuld kan bli inblandad i en trafikolycka av större eller mindre omfattning. Eleverna skall läras, vad som härvidlag är att komma ihåg; angelägenheten av att söka bevara lugn och behärskning, skyldigheten att stanna, uppge namn o. dyl. samt i mån av förmåga hjälpa till på olycksplatsen. Det kan även vara lämpligt att i allmänna ordalag nämna något om, hur omhändertagandet av skadad person bör gå till.»

Vid den teoretiska trafikskoleundervisningen har dock ämnet givits större utrymme och beröres också i den av trafikskolorna använda läroboken »Trafikkunskap» (s. 68—75).

Utbildningen i olycksfallsvård av de blivande bilförarna måste framdebihang till riksdagens protokoll 1969. 11 saml. Nr 32

les bli mer omfattande. Därför har socialstyrelsen, statens trafiksäkerhetsverk, STR och Röda Korset i samarbete framställt en stillfilm, tonband och flanellografsats rörande första hjälp vid trafikolycksfall. Detta material användes av trafikskolorna vid en två-timmarslektion i tillägg till teoriutbildningen enligt gällande handledning. Denna del av undervisningen är avgiftsfri.

Inom ramen för nu gällande kursplaner synes motionärernas önskemål vara tillgodosett. Vid utarbetandet av nya planer för bilförarutbildningen bör emellertid olycksfallsvård ingå som ett mera omfattande avsnitt.

Utskottet

Motionärerna hemställer om utredning rörande obligatorisk grundkurs i olycksfallsvård vid trafikskolornas utbildning av fordonsförare.

Utskottet har år 1966 behandlat motioner angående viss instruktion för åtgärder vid trafikolyckor. I sitt utlåtande nr 51 år 1966 anförde utskottet att det visats att många som omkommit vid trafikolyckor skulle kunnat överleva om de på olycksplatsen blivit omhändertagna på riktigt sätt. Det kunde härvid ofta vara fråga om förhållandevis enkla åtgärder. Det var enligt utskottets mening angeläget att man på olika vägar — bl. a. genom inslag i skolundervisningen och i förarutbildningen — sökte sprida kunskap om första hjälp vid trafikolyckor. Med hänsyn till angelägenheten av att motionernas syfte ägnades uppmärksamhet hemställde utskottet att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t gav till känna vad utskottet anförde. Riksdagen biföll denna hemställan.

Riksdagens skrivelse har i februari 1968 överlämnats till trafiksäkerhetsverket för beaktande.

I gällande kursplan för teoriutbildningen i körskola behandlas bl. a. skyldigheten för den som haft del i uppkomsten av trafikolycka att i mån av förmåga hjälpa till på olycksplatsen och anges att det även kan vara lämpligt att i allmänna ordalag nämna något om hur omhändertagande av skadad person bör gå till. Vid trafikskoleundervisningen har ämnet dock givits större utrymme. I den av Sveriges trafikskolors riksförbund utgivna läroboken Trafikkunskap lämnas olika anvisningar rörande omhändertagande av skadade och om konstgjord andning. Härutöver anordnas i viss utsträckning särskilda lektioner med material som utarbetats av socialstyrelsen m. fl.

Utskottet har inhämtat att trafiksäkerhetsverket i samband med revision av kursplanerna avser att ge utbildningen i olycksfallsvård fastare förankring och vidgat utrymme. Med hänsyn härtill finner utskottet — som delar motionärernas uppfattning att en sådan utbildning bör ses som ett viktigt moment i trafikskolornas undervisning — att frågan kan förutsättas bli beaktad utan något ytterligare riksdagens initiativ.

Utskottet hemställer därför,

att de likalydande motionerna I: 887 och II: 1013 icke
föranleder någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 april 1969

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från första kammaren: herrar Oscar Carlsson (s)*, Hedlund (s),
Eric Peterson (fp), Helge Karlsson (s)*, Karl Gustav Pettersson (s), Ernst
Olsson (cp), Hansson (s)*, Nyquist (s), Blomquist (m), fröken Pehrsson
(cp), herrar Axelson (fp) och Ingvar Andersson (m);

från andra kammaren: herr Larsson i Borrby (cp)*, fru Hörnlund
(s)*, fru Ekroth (s), herrar Johansson i Skärstad (cp)*, Johansson i Sim-
rishamn (s)*, Andersson i Örebro (fp), Hugosson (s), Hyltander (fp),
Thylén (m), Aldén (s) och Rosqvist (s).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.